

COP29 – fəlakətdən xilas yolu axtarışının önəmli platforması

Nədənsə, son zamanlar ötən əsrin 70-80-ci illərinin bir “xalq proqnozu”nu tez-tez xatırlayıram. O zaman deyirdilər ki, XXI əsrin 20-ci illərində Yer kürəsində çox böyük fəlakətlər gözlənilir. Bu, müharibələr də ola bilər, təbii fəlakətlər də. Həmin dövrdə bu tarix bizə yaxın görünmədiyindən onu heç də ciddi qəbul etmirdik. Tale elə gətirib ki, bu illəri yaşamaq qismətimizə düşüb və indi biz o dövrün təxminlərinin gerçəkləşməsinin birbaşa iştirakçısıyıq.



sədrliyimiz və Təhlükəsizlik Şurasına üzvlüyümüzdən sonra xarici siyasətimizin ən böyük uğurudur. Noyabr ayında dünyanın hər yerindən hökumət nümayəndələri Bakıda toplaşaraq iqlim dəyişmələrinin qarşısını alınması və fəsadlarının aradan qaldırılması istiqamətində birgə səylər göstərmək üçün çağırışlar edəcəklər. Yeri gəlmişkən, Bakıda keçiriləcək mühüm iqlim tədbiri zamanı ən böyük fəlakətlərə səbəb olan müharibələr belə, müvəqqəti də olsa, dayandırıla bilər. Dünyanın əksər ölkələri Yay və Qış Olimpiya Oyunları zamanı atəşkəs barədə razılığa gəlirlər. Azərbaycan da COP29-un iqlim dəyişikliyinə qarşı mübarizə ilə yanaşı, sülh sahəsində növbəti uğur hekayəsinə, əmin-amanlıq və anlaşma konfransına çevrilməsi üçün mühüm səylər göstərir.

COP kimi mühüm bir iqlim tədbirindən söhbət açdığım zaman bir vacib məsələni də diqqətə çatdırmaq istəyirəm. Yaşadığımız bölgə təbii bitki örtüyü ilə zəngindir. Bu zənginliyi insanlar da hər zaman artırmağa çalışır, təbiətə qayğı ilə yanaşırlar. İllər öncə bu yerlərin brendi sayılan qoz və şabalıd ağacları kütləvi surətdə qurumağa başladı. Bu yaxınlarda rayonumuzun giriş kəndlərindən olan Bəhmədlidən başlayaraq yol boyu qurumuş qoz ağaclarını saydım. Onların sayı 79 idi. Bununla yanaşı, ərazidə yalnız bir budağı qurumayan və ya gövdəsində təkəm-seyrək yaşıl yarpaqları olan ağaclara da rast gəlmək mümkündür. Qoz ağaclarının arxasında salınmış şam xiyabanlıqlarında da mənzərə eyni idi. Eyni zamanda, Qax–Zaqatala yolunun rayonumuzun ərazisindən keçən hissəsində 53 qurumuş ağac var.

Təklif edirəm ki, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi qurumuş ağacların müəyyənləşdirilib aktlaşdırılması üçün xüsusi komissiya yaratsın. Daha sonra həmin ağaclar kəsilərək yerində yeniləri əkilsin. Ağaclar da əbədi deyil, onların da bir ömrü var. Elə COP29-un da əsas çağırışı “yaşıl” dünyadır. Qoy hər birimiz dünyamıza bir ağac əkməklə töhfə verək.

Elmira MEHDİYEVA,
“Zaqatala” qəzetinin redaktor müavini

olan fəaliyyətlərin azaldılması üçün ciddi tədbirlərin görülməsinin vacibliyini hər kəs yaxşı bilir.

Azərbaycan da global iqlim dəyişikliyə qarşı mübarizəyə qoşulub və bu məsələyə öz töhfələrini verməkdə davam edir. Belə ki, ölkəmiz 1990-cı illə müqayisədə 2030-cu ilə qədər istixana qazlarının miqdarının 35 faiz azaldılmasını hədəfləyir. Həmin ildən sonra isə daha iddialı hədəf müəyyən edilib ki, bu da 2050-ci ilə qədər istixana qazlarının miqdarının 40 faiz azaldılmasından ibarətdir. Eyni zamanda, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ölkəmizin işğaldan azad edilmiş torpaqlarını “Yaşıl enerji” zonası elan edib. Bu ərazilərin 2050-ci ilədək “Netto sıfır emissiya” zonasına çevrilməsi nəzərdə tutulur.

2024-cü ilin payızında Azərbaycan dünyanın ən böyük və mühüm iqlim tədbirlərindən biri olan COP29-a evsahibliyi edəcək. Bu, Qoşulmama Hərəkatına

Çox uzağa getməyəcəyəm, bu il iyunun 6-da, axşam saat 10-11 radələrində rayonumuzda baş vermiş qasırğa və leysan yağışının yaşatdığı döşətili qorxu hissindən söhbət açacağam. Həmin vaxt düz iki saat ərzində göy aramsız olaraq guruldadı, şimşək çaxdı. Olduqca qorxunc idi. Ardından dolu qarışıq leysan yağışı başladı. Leysan özü ilə fəlakətlər gətirdi, sel-suları hər yanı basdı. Küləyin şiddətindən isə saysız-hesabsız ağac qırıldı, bəziləri kökündən qopdu. Bu hadisədən cəmi on gün əvvəl baş verən göy gurultusu zamanı isə ildırım vurmasından 4 nəfər dünyasını dəyişmiş, bəzi evlərdə yanğın baş vermişdi. Xatırladığım bu məqam təkə bizi əhatə edən aləmdə baş verənlərin kiçik bir təsviridir.

Hazırda bütün dünya iqlim dəyişikliqlərinin mənfi təzahürlərindən əziyyət çəkir. Artıq belə fəlakətlər planetimizin hər yerini bürüdüüyü üçün onun həlli yolları axtarılır. İndi iqlim dəyişikliyinə səbəb